

PROGRAM RADA UDRUGE "ZLATNA DOB"

Europska gerontološka istraživanja potvrđuju kako će ubrzanim starenjem stanovništva, najvećim dostignućem XX stoljeća, doći do izrazite pojavnosti ciljnih skupina funkcionalno sposobnih starijih ljudi i to u srednjoj starosti od 75 do 84 godine.

Najbrže rastuća svjetska starija populacija je upravo ona od 85 i više godina koja će se do 2025. godine povećati čak 12 puta, dok će broj stogodišnjaka (starih 100 i više godina) povećati 15 puta i od sadašnjih 210.000 narasti će na 3,2 milijuna. Tako u Republici Hrvatskoj po popisnoj 2001. godini, udio 65 godišnjaka iznosi 15,62 % što nas svrstava u četvrtu grupu država po klasifikaciji UN-a kao "vrlo staro stanovništvo". Stogodišnjaka u Republici Hrvatskoj je tada bilo 1455 (osobe starije od 100 godina). Danas, početkom 2005-te godine stanje je još izraženije i poziva na hitno poduzimanje određenih mjera. To znači da će u budućnosti biti sve više i više gerontoloških problema i da će mo se sve više i više susretati s problemima koje će proizaći iz gerontoloških slučajeva.

Prilikom razmatranja gerontoloških problema moramo stalno imati na umu da "gerontološki slučaj" nije netko drugi, nego smo to mi, (svako od nas posebno) i to već sada ili u neko dogledno vrijeme.

Imajući u vidu današnja kretanja u sferi socijalnih potreba, potpuno nam je jasno da se opredjeljenje društva, kao šire zajednice, kreće ka ukidanju klasičnih mirovnih domova (koji su financirani ili sufinancirani) od strane Države i da će u budućnosti svaki pojedinac, htio on to ili ne, morati sam voditi brigu o sebi i o svojim povećanim potrebama za tuđom pomoći u trenucima kada njegove fizičke i psihičke mogućnosti se počnu smanjivati

U namjeri da svoj budući život uzmu u svoje ruke i za njega ponesu punu odgovornost, jedna grupa građana svjesna svoje budućnosti i činjenice da će im u neko dogledno vrijeme početi opadati fizičke i psihičke sposobnosti i da će im vjerojatno u nekom dijelu života biti potrebna tuđa pomoć i njega, osnovali su udrugu pod nazivom Zlatna dob. Ta Udruga ima zadatak da osigura i provede život svojih članova u trećoj dobi na dostojanstven i kvalitetan način.

Članovi Udruge smatraju da svoj program mogu najbolje provesti na način da izgrade jedan stambeni objekt (apart dom za starije osobe), koji će se sastojati od sasvim običnih stanova (nešto manjih), a koji će biti projektantski i izvedbeno riješeni na način da u slučaju potrebe stan (apartman) postaje dio mirovnog doma, pa čak i stacionara. Za prvo vrijeme života u navedenom objektu neupućeni promatač neće niti po čemu moći zaključiti da se radi o dijelu mirovnog doma, pa i stacionara. Osnovna prednost takovog stana je u tome da pojedinac ili obitelj (dvočlana) dolazi u njega živjeti još za vrijeme svoje pune aktivnosti i u njemu proživljava zrelo životno doba. Na taj način izbjegnuto je život starijeg člana obitelji sa svojim potomcima, koji su u punom naponu snage (i često nemaju nikakvog razumjevanja za stariju životnu dob), kao i šok odlaska u mirovni dom u poznoj životnoj dobi, kada svi znaju da taj čin, praktički znači odlazak u predvorje odarnice.

Život koji će živjeti stanari-etažni vlasnici stanova u spomenutom objektu će biti oslonjen na dva stožerna dijela. Prvi dio je vlastita organizacija života (organizaciju provodi Udruga ili za to osnovana posebna pravna osoba), a drugi je gerontološki centar, koji će biti smješten ili u samom objektu ili neposredno blizu njega.

Organizacija života u objektu u prvom stožernom dijelu podrazumijeva pružanje usluga stanoarima u vrijeme dok su oni pri punoj fizičkoj i umnoj kondiciji. Te usluge su fakultativne, a sastoje se od organizacije i pružanja usluga prehrane (tri ili više obroka i to u principu zdrave i ekološke prehrane, prilagođene osobama starije životne dobi), organizacije i provođenja fizičke aktivnosti (trim kabinet i saune), provođenja slobodnog vremena (društveni kafić, tv-sala, knjižnica, prostor za druženje i dogovaranje izleta i aktivnosti i sl.). U te aktivnosti svakako treba ubrojati i usluge koje će jedni članovi pružati drugima po principu reciprociteta ili solidarnosti. **Planinari bi rekli da ćemo organizirati jedan ugodan planinarski izlet, koji će trajati i trajati ...**

Oni stanari koji će na neko vrijeme željeti "prekinuti izlet", tj željeti će se osamiti, otići će u svoju stambenu jedinicu, gdje će uz vrhunsku elektronsku tehnologiju moći, uz ostalo posvetiti se svom velikom ekranu na zidu. On će služiti kao ekran PS-a (osobnog računala), kao videotelefon, kao ekran televizora ili uz video kameru kao interna videoveza između stanara objekta. Ne manje važna je činjenica da će on (ekran) koristiti kao video link telemedicine i biti neophodan u trenutku kada je pojedincu potreban stalni nadzor nad kretanjem bolesti i kada o nekoliko trenutaka ovisi koliko će dugo još život trajati. Ukoliko se tome pridoda praktički nevidljivi kisikovod i jedinica za intenzivnu njegu (čiji prostor će projektom biti predviđen uz krevet stanara), onda postaje jasno da **klasični stacionar, kakovog poznajemo u današnjim mirovnim domovima i bolnicama postaje nepotreban.** Organizacija i provođenje u život prvog stožernog dijela organizacije života u apart domu za starije osobe, može biti toliko raznovrsna da samo inventivnost članova Udruge može biti njeno ograničenje.

Drugi stožerni dio organizacije života u apart domu za starije osobe je gerontološki centar. Kako su gerontološki centri novost u izvaninstitucionalnoj socijalnoj skrbi za osobe starije životne dobi, to će mo njima posvetiti nešto više prostora, a i neke već navedene činjenice će mo ponoviti. Molimo za razumijevanje.

Gerontološki stručnjaci ističu javnozdravstvenu **potrebu potrebu napuštanja isključivo biomedicinskog pristupa u skrbi za starije osobe** koje je orijentirano samo na bolest i biološko funkcioniranje, jer u protivnom dolazi do gubitka digniteta i socijalne "smrti" promatrane osobe. Tada dolazi do većeg poremećaja zdravstvenog stanja i slabljenja, pa i potpunog gubitka funkcionalne sposobnosti jedinice. Kako je starenje neizbježna, trajna i normalna fiziološka pojava koju mogu ali ne moraju obvezatno pratiti multipli deficiti i bolesti nužno je na vrijeme poduzeti sve aktivnosti kako bismo sačuvali i unaprijedili svoje zdravlje i očuvali funkcionalne sposobnosti do kraja života. **Jedna od pogrešnih pretpostavki je predrasuda kako je starenje nužno povezano s bolešću, ovisnosti, nesamostalnosti i onesposobljenosti.** Hrvatska gerontološka istraživanja potvrdila su da **samo 1 od 5 starijih osoba treba stalnu tuđu pomoć.** Mišljenje je da kvalitetnim radom na sebi svake pojedine osobe tijekom aktivnog dijela života možemo tu brojku još više smanjiti.

Kako bi život starijih osoba bio na što višem kvalitetnom nivou, **u Republici Hrvatskoj prisupilo se formiranju Gerontoloških centara** – multifunkcijskih centara neposredne skrbi za starije osobe u lokalnoj zajednici gde oni žive. Osnovni cilj gerontoloških

centara je zadržati starijeg čovjeka, što je duže moguće u njegovom prebivalištu lokalne zajednice u kojoj živi.

Gerontološki centar omogućuje napuštanje isključive jednostrane orijentacije institucijske skrbi za starije osobe (mirovni domovi), zanemarujući činjenicu potvrđenu po hrvatskim gerontološkim istraživanjima, koja pokazuju da najveći udio starijih osoba uopće ne želi svoj smještaj u staračke domove.

Djelatnošću gerontološkog centra dolazi do punog izražaja međugeneracijska povezanost mladih i starijih uz obvezujuću primjenu iskoristivog potencijala starijih u prijenosu znanja, umijeća i vještina osiguranjem geronto-servisa u kojima funkcionalno sposobni stariji ljudi aktivno sudjeluju iskustvenim prijenosom iz područja njihovih specijaliziranih struka na mlađe dobne skupine.

Osnovne zadaće Gerontološkog centra jesu:

1. Gerontološki centar osigurava neposrednu skrb u zaštiti zdravlja funkcionalno sposobnih i funkcionalno onesposobljenih starijih osoba u lokalnoj zajednici gdje starije osobe žive;
2. Gerontološki centar je centar suprovoditeljske djelatnosti odabira mjera iz Programa postupaka i mjera u zaštiti zdravlja starijih osoba te Programa primarne, sekundarne i tercijarne prevencije za starije osobe u lokalnoj zajednici, gdje oni žive;
3. Gerontološki centar je središnje okupljalište starijih osoba u promociji i provedbi prevencije rizičnih čimbenika bolesnog starenja, mjesto stalne tjelesne, psihičke i radne aktivnosti starijih, podučavanja, reeduciranja i reintegracije starijih i mlađih u skrbi za starije;
4. Gerontološki centar osigurava interdisciplinarni pristup i koordinacijsku djelatnost, učinkovitost, racionalnost, sustavnost te programiranost u integralnom djelovanju različitih nositelja zdravstvene i socijalne skrbi za starije;
5. Gerontološki centri su središta gerontološke trajne izobrazbe kako starijih tako i mlađih o starosti i starenju te mini-učilišta i stvarionica u pripremi za kvalitetnu i sretnu mirovinu i starost.

Navedeni redoslijed zadaća Gerontološkog centra nije niukom slučaju i redoslijed prioriteta bavljenja Centra. Dobro pripremljeni, podučeni i spremni na izazove starosti klijenti Gerontoloških centara uvelike će olakšati njihov rad i podići nivo rezultata rada. To znači da daleko prije bilo kakovih naznaka starosti kod pojedinih osoba treba započeti s njihovom edukacijom i pripremanjem za dio života kada će imati smanjene mogućnosti djelovanja.

Nije zanemariva niti činjenica, **da će aktivnošću Gerontoloških centara pojaviti se potreba za zapošljavanjem većeg broja mladih ljudi**, jer klijenti gerontoloških centara u principu nisu socijalni slučajevi, nego su to osobe koje imaju pristojnu mirovinu, a gotovo svi imaju i nasljednike koji će eventualnu razliku između mirovine i stvarne cijene koštanja usluga pokriti. Za manji broj zaista socijalnih slučajeva moći će lokalna samouprava, kao i do sada, pokriti stvarne troškove.

Gerontološki centar kvalitetno ustrojen i dobro kadrovski popunjen **morao bi pružati slijedeće usluge klijentima:**

1. Socijalne usluge, zdravstvene usluge (specijalista gerontolog, stomatolog za starije i dr.) i psihološke usluge (poduka, savjetovanje, okupacijska i radna terapija,

- zdravstvena njega i rehabilitacija, terapijska gimnastika, sportski tečajevi primjereni starijim osobama, pedikerske, frizerske usluge i sl.);
2. Dnevni boravak za starije, organizacija zdravljaka (s primjerenim cijenama za klijente gerontološkog centra), TV sala, pristup dnevnim novinama i raznim časopisima i dr;
 3. Dostava obroka u stanove klijenata, te pomoć u obavljanju lakših i težih kućanskih poslova;
 4. Tehnička pomoć (organizacija učenja stranih jezika ili raznih vještina, organizacija prijevoza, pomoć u ispunjavanju formulara, posudionica ortopedskih pomagala i dr.);
 5. Kulturno-zabavne i rekreativne usluge (dramske, plesne, pjevačke i muzičke grupe, izleti, mažoretkinje, radionice starijih sa starijima i mladih sa starijima i sl.).

Određen broj usluga mogao bi Gerontološki centar organizirati na volonterskoj bazi imajući u vidu činjenicu da sve više raste svijest kod svih generacija da je samo pitanje trenutka kada će svatko od nas postati klijent Gerontološkog centra (ukoliko ga nesretni slučaj tijekom aktivnog života ne spriječi u tome).

Značajna i nedovoljno poznata je činjenica, da je samo manji broj starijih osoba nepokretan i nesamostalan. Prema gerontološkim istraživanjima u gradu Zagrebu **u općoj populaciji ima 79,36% sasvim pokretnih osoba; 16,78% ograničeno pokretnih** (koriste štap, štake ili ortopedsku klupicu); **1,56% trajno ograničeno pokretnih osoba** (koriste trajno invalidska kolica) i **2,30% trajno nepokretnih**. U populaciji osoba **starijih od 65 godina u gradu Zagrebu ima 61,34% sasvim pokretnih; 31,39% ograničeno pokretnih; 2,30% trajno ograničeno pokretnih i 4,88% trajno nepokretnih osoba.**

Osnovna zamisao osnivanja Gerontoloških centara je da se starija osoba što je moguće duže zadrži u stanu sa svojom obitelji u lokalnoj zajednici gdje je provela veći dio svog života. Zamisao je odlično postavljena uz pretpostavku da svi ljudi (klijenti gerontoloških centara) žive u zgradama i stanovima koje su projektirali stručnjaci-znalci potreba starijih osoba. Nažalost, u **prošlosti projektanti-arhitekti nisu uopće razmišljali o ničijoj starosti pa niti o svojoj**, tako da su stare zgrade prepune arhitektonskih barijera, kupaonice i zahodi su starijim osobama teško dostupni, a propis da do četvrtog kata ne treba u zgradu ugrađivati lift je često raznim nazivanjem etaža (polukat, prizemlje, razizemlje, potkrovlje i sl.) izigravan, tako da je slabije pokretnim starijim osobama samostalan izlazak iz zgrade na svjež zrak često praktički nemoguć.

Udruga "Zlatna dob" okuplja osobe koje svjesno idu kroz život. Svjesne su da će jednom ostariti i da će postati klijenti jednog od Gerontoloških centara. Želja im je da tu starost dočekaju u adekvatno isprojektiranim i izgrađenim zgradama, tako da mogu u svojoj punini primiti neprocjenjivo vrijedne (u starijoj životnoj dobi) dobrobiti koje pružaju Gerontološki centri. Važno je uočiti u kojem trenutku pojedina osoba ulazi u zlatnu dob. Naše mišljenje je da je to u trenutku osamostaljenja naše djece, tj u trenutku kada se uža obitelj ponovno svede na dva (ponekad i jednog) člana. Do tada smo u principu riješili sve svoje životne obveze: svoju djecu smo otputili u život, imamo mirnije zaposlenje (ili smo u mirovini), i **od važnijih obveza preostalo nam je da se pripremimo za nadolazeće starije životno doba**, kako bi ga što lakše preživjeli i pri tome što manje bili na teret našim najmilijima ili društvenoj zajednici.

U tom trenutku predlažemo preseljenje (još smo dovoljno mladi da možemo bez trauma prihvatiti novu sredinu) **u novi osjetno manji stan nego što smo ga imali do**

tada, ali uz uvjet da je zgrada "inteligentna", tj da je opremljena svim potrebnim sadržajima koji će nam biti potrebni, kako će nam padati naše životne mogućnosti, bez arhitektonskih barijera, s liftom bez obzira na broj etaža i što je najvažnije s gerontološkim centrom na prihvatljivoj udaljenosti. Najbolje je, ukoliko je stambena zgrada dovoljno velika da se Gerontološki centar smjesti u njoj samoj.

Već smo napomenuli da pojedinac ili bračni par u određenom životnom dobu (Zlatnom dobu) prelazi u novi stan (apartman). **Taj stan se naizgled ne razlikuje od bilo kojeg drugog klasičnog stana.** No u njemu su prilikom projektiranja i izgradnje primijenjena najnovija saznanja o životu u starijoj životnoj dobi. Vrata se izvode nešto šira, WC i kupaonica omogućavaju pristup i teže pokretnim osobama, obvezatno (ukoliko se radi o višekatom objektu) ugrađuje se lift, a pomno se pazi da na komunikacijskim koridorima ne postoje arhitektonske barijere. Svi arhitektonski elementi moraju biti isprojektirani i izgrađeni na nivou najboljeg mirovnog doma, ali na način da to ne bude napadno vidljivo i da se zgrada doima kao bilo koja druga stambena zgrada.

Na pogodnom mjestu u apartmanu se nalazi video panel na zidu koji ima višestruku zadaću. On je ekran videotelefona, monitor osobnog računala, ekran digitalnog (ili običnog) televizora i što je najvažnije uz jednu ili više videokamera (prema potrebi i osobnoj želji) ostvaruje stalni videonadzor nad stanarom apartmana od strane djelatnika Gerontološkog centra. Centralni monitor za videonadzor svih osoba koje žele biti u stalnom kontaktu sa medicinskim osobljem nalazi se u Gerontološkom centru. Ukoliko se u apartman priključi i (unajmljeni) aparat za intenzivnu njegu, onda postaje nepotrebna jedinica intenzivne njege, jer stanar u trenutku teške bolesti ili terminalnog stanja ima u svom apartmanu kompletni potrebni tretman. Tanku bakrenu cijev za dovod medicinskog kisika kao i drugu podršku nije problem ugraditi i zakloniti od pogleda još za vrijeme gradnje objekta. Također u trenutku kada osoba ne želi biti pod videonadzorom, uređaj se može isključiti, a jedna narukvica može svih 24 sata u centralni kompjutor (i dežurnom djelatniku medicinske struke) javljati tlak i puls osobe, pa ukoliko dođe do nekih poremećaja opasnih po život odmah alarmirati službu pri Gerijatrijskom centru.

Važno je napomenuti da **osoba ili bračni par** kada se preseli u "inteligentni apartman" **u početku neće trebati veliku pomoć od Gerontološkog centra.** Možda ponekad ili češće, može koristiti neke ili sve obroke hrane (uz prethodnu najavu kako bi cijena obroka bila prihvatljiva), a **porastom broja godina starosti osobe** koja živi u takvom apartmanu **pomoć koja dolazi iz Gerontološkog centra postaje sve veća** u obliku manje kućanske pomoći koja protokom vremena postaje sve veća. Na taj način **promatrani apartman postaje na neki način mirovni dom** u kojemu pojedinci ili matične obitelji mogu proživjeti treću dob, na način da koriste samo one sadržaje iz ponude Gerontološkog centra koje su im u određenom dijelu života potrebne. O smanjenju troškova takovog "servisa" (koristimo ga samo kada nam je pojedina usluga potrebna) nije potrebno posebno elaborirati. Gerontološki centri u okviru jednog grada ili druge lokalne uprave će svoju djelatnost prilagođavati potrebama klijenata. Također Gerontološki centri će svoje usluge i nuditi na tržištu, tako da će liječnici specijalisti, ali i druge uslužne djelatnosti biti na tržištu i svoj dohodak ostvarivati iz više izvora.

Izgradnja promatranog stambenog objekta zajedno sa svim potrebnim sadržajima i po mogućnosti s predviđenim prostorom za gerontološki centar financirali bi etažni vlasnici stanova-apartmana uz sudjelovanje drugih izvora financiranja, koji imaju zadaću vođenje brige o zdravlju i životu osoba u starijoj životnoj dobi. Točni omjeri uloženi sredstava određivali bi se ili generalno ili od objekta do objekta u ovisnosti stvarnog korištenja prostora. U svakom slučaju prije bilo kakove odluke, potrebno je temeljito

razmotriti tko će sve biti korisnici, na koji način te nakon toga će se odrediti omjeri financijskih ulaganja.

Čitajući ove tekstove dolazimo do konstatacije da načini rješavanja života u trećoj dobi koji se predlažu u okviru plana rada udruge “Zlatne dobi” i nisu tako loši, ali imaju veliku manu. To je financiranje čitavog projekta. Kako doći do stambenog prostora u takvom objektu (apart domu za starije osobe)? Članovi uprave Udruge ulažu velike napore u pronalaženje adekvatnih rješenja i u sadašnjem momentu uspjeli smo sagledati nekoliko mogućih rješenja. U nastavku ih navodimo:

1. VARIJANTA

To je najjednostavnija varijanta, no mnogim ljudima i najteže ostvariva. Građanin jednostavno uzme novac iz nasljedstva, iz životnog osiguranja, “iz čarape” ili iz nekog drugog izvora i u trenutku kada dođe vrijeme kupovine prostora u domu i gotovinom kupi svoje vlasništvo. Vjerujemo, da će na žalost, takovih sretnika biti najmanje.

2. VARIJANTA

Udruga Zlatna dob u svom radu obraća se ljudima kojima je ostalo cca. 10 - 15 godina ili manje do mirovine. Velika većina njih ima sredene materijalne i stambene uvjete, djeca su im krenula u život, pomalo su se već i snašla i sredstva za kupovinu stambenog prostora u objektu za smještaj osoba treće dobi član Udruge može osigurati prodajom svog vlastitog stana (koji je i veći i skuplji od prostora u objektu apart doma). Manji dio novca koji dobije prodajom svoga sadašnjeg stana, član Udruge će uložiti u kupovinu svog prostora u apart domu (sobe, garsonjere, jedno- ili višesobnog stana), a ostatak novca može staviti u banku, pokloniti djeci ili rođacima, koristiti za putovanja po svijetu ili za tekuće potrebe. Ovdje bismo napomenuli da uplata za stanove u novoizgrađenim objektima dolazi tek u trenutku kada objekat bude u izgradnji, sa svim potrebnim suglasnostima i dozvolama kako se slučajno ne bi dogodilo da sredstva člana Udruge propadnu.

3. VARIJANTA

Mnogi naši članovi imaju djecu ili nasljednike te njima žele ostaviti svoje stanove u kojima momentalno žive. U tom slučaju dolazak do financijskih sredstava za kupnju prostora može se osigurati zajedničkom obiteljskom štednjom u jednoj od stambenih štedionica. Zakonske odredbe omogućavaju da cjelokupna obitelj (više članova i generacija) štedi uz financijsku potporu države, pa se uz dizanje obiteljskog kredita za kupovinu stambenog prostora u apart domu može relativno lako riješiti stambeni problem pojedinog ili pojedinih članova obitelji. Ovaj kredit mora biti obiteljski zato što banke ne odobravaju dugoročne hipotekarne kredite osobama starije dobi. Drugim riječima, članovi obitelji kojima ostaje stan u nasljedstvo financijski i kreditno pomažu rješenje stambenog problema starijeg ili starijih članova obitelji. Na taj način oslobađa se prostor u postojećem stanu drugoj i trećoj generaciji kako bi ona mogla nesmetano živjeti odnosno rasti, učiti i razvijati se. Upravni odbor udruge vrlo intenzivno kontaktira s raznim bankama, stambenim štedionicama i drugim financijskim institucijama radi ostvarenja što povoljnijih uvjeta kreditiranja.

Pod pretpostavkom prihvaćanja jedne od tri navedene varijante za financiranje gradnje i opremanje objekta, ukoliko ne bismo pronašli jednog investitora koji bi mogao izgraditi čitav objekat s pratećim sadržajima svojim sredstvima, organizirala bi se na slijedeći način:

1. Prvo se mora načiniti sveobuhvatna akcija, kojom ćemo građane Republike Hrvatske, a prvenstveno grada gdje namjeravamo izgraditi prvi objekt (grad Zagreb), obavijestiti o našoj akciji i mogućnostima da i oni sami u njoj sudjeluju. Pri tome treba prvenstveno koristiti nastupe na televiziji u raznim emisijama zabavnog i informativnog karaktera. Drugi medij putem kojega treba obavještavati građane su novine i razni časopisi. U tu svrhu treba angažirati više novinara, koji će sustavno u pogodnim vremenskim razmacima u raznim novinama i časopisima objavljivati priloge o životu u starosti, starijim ljudima i o načinima kako najlakše proći kroz taj životni period. U materijalima objavljenima na televiziji i tiskanim medijima, treba uvijek naglašavati i web stranicu Udruge, gdje će biti objavljeni svi materijali o provedenim aktivnostima na realizaciji programa izgradnje objekta (s pratećim sadržajima), kao i o budućim aktivnostima. Udruga u tom trenutku osniva poduzeće (d.d. ili d.o.o.) koje će voditi sve poslove oko izgradnje objekta i upravljanja s njime tijekom eksploatacije.
 2. Tako provedenom akcijom planiramo okupiti veći broj građana, koji će se učlaniti u Udrugu, putem koje će moći riješiti svoje probleme u trećoj životnoj dobi. U Udruzi će građani popuniti pristupnicu koja ima niz pitanja iz kojih se može za svakog člana Udruge odrediti u kojem mjestu i na koji način želi proživjeti treću životnu dob.
 3. Tada se pristupa formiranju grupa (sekcija) članova udruge, koji žele sudjelovati u izgradnji objekta na određenim predvidivim lokacijama (Zagreb, Hrvatska Kostajnica, Primorje, Istra, Gorski Kotar i dr.)
 4. Članovi jedne sekcije formiraju interesnu grupu koja zajedničkim radom na principima stambenog zadrugarstva pristupa svim radnjama oko izgradnje objekta (i pratećih sadržaja).
 5. Oni štede svoj novac u pogodnoj štedionici i u trenutku kada sakupe dovoljnu količinu novca putem svog predstavnika pristupaju pronalaženju pogodne lokacije za gradnju objekta. Prva stvar koju sekcija mora načiniti je pronalaženje pogodne parcele dovoljne veličine i to na prostoru, gdje je predviđeno lociranje jednog od gerontoloških centara.
 6. Kada članovi sekcije pronađu pogodnu lokaciju za gradnju objekta (svakako na lokaciji gdje je predviđena uspostava Gerontološkog centra), pristupaju uz suglasnosti prodavaoca parcele, izradi elaborata za izdavanje lokacijske dozvole te se podnosi zahtjev nadležnom organu za izdavanje iste. U toj lokacijskoj dozvoli predviđeni su prostori za svakog vlasnika, tj u tom trenutku svaki član sekcije će znati koji je njegov prostor u budućem objektu. Tada svaki pojedini član Udruge individualno osigurava sredstva i sklapa ugovor s financijskom institucijom koja vodi financije kod izgradnje objekta. (daje garanciju) da će on ili njegovi nasljednici obvezatno kupiti taj prostor kada on bude izgrađen. U slučaju da član sekcije odustane od kupovine prostora u objektu, on sam mora pronaći novog vlasnika, a ako ne, tu prodaju će učiniti Udruga (temeljem garancije koja će biti pohranjena u financijskoj instituciji s kojom Udruga i njeno poduzeće surađuje.
- Značajno je naglasiti da kupci prostora u apart domu postaju uknjiženi vlasnici svog stambenog apartmana, pristupa ka njemu i stubišta, dok ostali prostori (zajednički: restoran, knjižnica, trim kabinet, TV sala, kafić i drugo) su u vlasništvu udruge Zlatna dob, a čiji vlasnici su, kao članovi udruge Zlatna dob u određenom omjeru (u ovisnosti od veličine apartmana) opet ti kupci prostora (stanova). To znači da nad apartmanom, pristupom njemu i stubištima postoji neprikosnovo vlasništvo svakog pojedinca, dok nad ostalim prostorima (restoran, sala za druženje, TV sala, trim kabinet, i dr.) postoji ograničenje, tj sve vlasničke odluke se donose većinom (natpolovičnom i dvotrećinskom) svih suvlasnika. Takovo ograničenje vlasničkih

- prava nad spomenutim dijelovima zgrade dobrovoljno prihvaća svaki apartmana u trenutku kupovine istog.
7. Nakon dobivanja lokacijske dozvole za objekt (obvezatno s žigom pravomoćnosti), svaki član sekcije ponaosob svojim potpisom od financijske institucije zahtjeva da se uplati njegov dio novca za kupovinu parcele.
 8. Tada se pristupa izradi projektne dokumentacije za građevinsku dozvolu, ista se ishođuje, te se pristupa pripremnim radovima na izgradnji objekta, a po ishođenju građevinske dozvole pristupa se izgradnji objekta.
 9. Po dovršetku objekta obavlja se primopredaja radova, vlasnici se useljavaju u svoje apartmane, a upravljanje cjelokupnim objektom preuzima poduzeće koje je osnovano od strane Udruge.

I na kraju željeli bismo naglasiti da:

Gradnja takvog objekta biti će jeftinija od gradnje za tržište iz dva razloga:

- iz cijene će se isključiti profit (koji kod stanova za tržište iznosi do 20%), jer je investitor neprofitna Udruga
- prilikom opremanja zemljišta očekuje se sudjelovanje lokalne zajednice.

Posebno bismo željeli naglasiti da svaki član udruge "Zlatna dob", koji kupi stan u našem objektu, morao bi proći jedan tečaj, na kojemu će **biti educiran u tehnici izrade "Projekta vlastitog starenja"**, jer samo svjesna starost može pružiti puninu života. "Obični" ljudi se plaše starosti, o njoj ne žele govoriti, niti misliti, a onda im se upravo dogodi starost, kakvu baš i ne žele.

VAŽNO:

- Nama nije cilj prodaja stanova, nego ostvarenje sretne i ispunjene treće životne dobi (starosti).

U Zagrebu 19. studenog, 2008. godine

P r e d s j e d n i k U d r u g e:

Dragutin Vujić, v.r.